

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет географічний
Кафедра туризму та готельного господарства

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента

ОРГАНІЗАЦІЯ ТУРИСТИЧНИХ ПОДОРОЖЕЙ

підготовки	Бакалавр
спеціальності	241 Готельно-ресторанна справа
освітньо-професійної програми	Готельно-ресторанна справа

Силабус освітнього компонента «ОРГАНІЗАЦІЯ ТУРИСТИЧНИХ ПОДРОЖЕЙ» підготовки бакалавра, галузі знань 24 Сфера обслуговування, спеціальності 241 Готельно-ресторанна справа, за освітньо-професійною програмою Готельно-ресторанна справа.

Розробник: Лисюк Тетяна Василівна, кандидат педагогічних наук, доцент.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

Терещук О.С.

Силабус освітнього компонента затверджений на засіданні кафедри туризму та готельного господарства

протокол № 1 від 31 серпня 2022 р.

Завідувач кафедри:

Ільїн Л.В.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	Галузь знань: 24 Сфера обслуговування	Вибірковий
150 год. 5 кредитів	Спеціальність: 242 Готельно-ресторанна справа	Рік навчання – 3
ІНДЗ: є	Освітня програма: Готельно-ресторанна справа, перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	Семестр – 6
		Лекції – 10 год.
		Практичні – 20 год.
		Самостійна робота – 110 год.
		Консультації – 10 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання		українська

II. Інформація про викладача

Викладач	Лисюк Тетяна Василівна
Науковий ступінь	кандидат педагогічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри туризму та готельного господарства
Телефон	+38 0679592264
e-mail	tetiana.0602@gmail.com
Дні занять	http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi

III. Опис освітнього компонента

Анотація курсу

Освітній компонент «Організація туристичних подорожей» забезпечує у здобувачів освітньо-професійної програми «Готельно-ресторанна справа» формування сучасного управлінського мислення та систему спеціальних знань з організації туристичних подорожей.

Предметом вивчення освітнього компонента є система наукових знань про теоретичні й методичні аспекти підготовки і проведення туристичних подорожей.

Пререквізити: для вивчення освітнього компонента «Організація туристичних подорожей» здобувачі освітньо-професійної програми «Готельно-ресторанна справа» потребують базових знань з нормативних і вибіркового ОК, достатніх для сприйняття категоріального апарату та набуття практичних навичок з планування, організації туристичних подорожей, а також обслуговування туристів.

Постреквізити: набуті знання та уміння можуть бути використані при вивченні дисциплін: «Рекреаційні комплекси світу», «Менеджмент готельно-ресторанного господарства» тощо, закладаючи засади для написання курсових, бакалаврських, магістерських робіт та підприємницької діяльності у відповідній сфері бізнесу.

Мета і завдання освітнього компонента

Метою освітнього компонента «Організація туристичних подорожей» є формування у здобувачів освітньо-професійної програми «Готельно-ресторанна справа» теоретичних, професійних знань і практичних навичок щодо умов та принципів формування програми туристичних подорожей; технології та організації туристичних подорожей; організації транспортних перевезень; правил виконання туристичних формальностей, та ін.

Завдання освітнього компонента:

- здобуття практичних навичок формування асортименту туристичного продукту (турів), етапів планування туристичних подорожей, програмного їх забезпечення;
- оволодіння знаннями щодо сучасного стану ринку перевезень туристів різними видами транспорту;
- набуття професійних знань та навичок щодо технології та організації туристичних подорожей; страхування в туризмі; оформлення різних видів туристичних документів; визначення прав і обов'язків туристів, умов виконання претензійної роботи в туризмі; параметрів створення тур продукту підприємства, форм аквізиції туристів, умов бронювання; туристичного обслуговування; організації обліку і контролю надання послуг, оформлення туристичної звітності; визначення та забезпечення безпеки туристичних подорожей.

Результати навчання (компетентності)

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 05. Здатність працювати в команді.

ЗК 08. Навики здійснення безпечної діяльності.

ЗК 10. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 04. Здатність формувати та реалізовувати ефективні зовнішні та внутрішні комунікації на підприємствах сфери гостинності, навички взаємодії.

СК 08. Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання готельних та ресторанних послуг для різних сегментів споживачів.

СК 11. Здатність виявляти, визначати й оцінювати ознаки, властивості і показники якості продукції та послуг, що впливають на рівень забезпечення вимог споживачів у сфері гостинності.

Програмні результати навчання (РН):

РН 04. Аналізувати сучасні тенденції розвитку індустрії гостинності та рекреаційного господарства.

РН 05. Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.

РН 17. Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань при організації ефективних комунікацій зі споживачами та суб'єктами готельного та ресторанного бізнесу;

РН 22. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів	Кількість годин					
	Усього	У тому числі				
		Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Консультації	Форма контролю/бали
Змістовий модуль I						
Туристична подорож – основа розвитку туристичного бізнесу						
Тема 1. Туристична подорож, як основа розвитку туристичного бізнесу	9	2		6	1	ДС / 4
Тема 2. Значення туристичного підприємства в організації туристичної подорожі. Особливості планування роботи підприємств сфери туризму. Базові засади обслуговування клієнтів туристичної фірми	11		2	8	1	К / 4
Тема 3. Технологія проектування туристичних подорожей. Алгоритм проектування туристичних регіональних маршрутів	9		2	6	1	ДС / 2
Тема 4. Туристичний продукт: технологія створення, асортимент пропозиції, механізм реалізації. Особливості формування програми перебування туристів у туристичній подорожі	11	2		8	1	ДС / 4
Тема 5. Безпека туристських подорожей	8		2	6		ДС / 2
Контрольна робота №1						Т / 14
Разом за модулем 1	48	4	6	34	4	30
Змістовий модуль II						
Організація і проведення туристичних подорожей						
Тема 1. Історичні аспекти розвитку індустрії туристичних подорожей. Рекреаційні потреби індивіда як історичний аспект розвитку індустрії туристичних подорожей	10		2	8		ДС / 4
Тема 2. Організація та проведення туристсько-краснознавчих подорожей	9	2		6	1	ДС / 4
Тема 3. Організація екскурсійних подорожей	11		2	8	1	ДС / 2
Тема 4. Розробка екстремальних спортивних туристичних подорожей	10		2	8		ДС / 2
Тема 5. Види туристських походів. Організація і проведення самодіяльних некатегорійних туристичних походів	8		2	6		ДС / 2
Тема 6. Організація туристичних подорожей по Україні	11	2		8	1	ДС / 4
Контрольна робота №2						Т / 14
Разом за модулем 2	59	4	8	44	3	32
Змістовий модуль III						
Організація транспортних подорожей та перевезень						
Тема 1. Загальні принципи організації транспортного обслуговування туристів	10	2		8		К / 4

Тема 2. Туристські перевезення на авіатранспорті	9		2	6	1	ДС / 4
Тема 3. Туристські перевезення залізничним транспортом	9		2	6	1	ДС / 2
Тема 4. Морські та річкові перевезення і круїзи	8		2	6		ДС / 4
Тема 5. Автотранспортне обслуговування туристів і організація перевезень автотранспортом	7			6	1	ДС / 2
Контрольна робота №3						Т / 14
Разом за модулем 3	43	2	6	32	3	30
ІНДЗ						8
Всього:	150	10	20	110	10	100

Методи контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

Завдання для самостійного опрацювання

Завдання для організації самостійної навчальної діяльності здобувачів із освітнього компонента «Організація туристичних подорожей» поділені на:

- репродуктивні;
- дослідницькі;
- моделювання ситуацій.

Вимоги до завдань та їх змісту, які виносяться для самостійної роботи здобувачів:

- професійна орієнтація, наскрізний зв’язок між завданнями з теми ОК;
- диференційованість – завдання різних рівнів складності засвоєння знань та самостійності мислення здобувачів.

Репродуктивні завдання передбачають повторення, закріплення та використовуються для організації самостійної навчальної діяльності здобувачів.

Дослідницькі завдання передбачають узагальнення, дослідження, вміння робити висновки, становити експерименти, працювати з науковими джерелами.

Моделювання ситуацій вимагають активних дій здобувачів в умовах професійної діяльності та нестандартного вирішення запропонованих завдань. При цьому під час вивчення освітнього компонента «Організація туристичних подорожей» використовуємо такі завдання, які вимагають від здобувачів конкретних дій у ситуаціях близьких до реальних. Такі завдання формують у здобувачів професійний обов’язок і відповідальність, дають можливість їм краще оволодіти професійними знаннями, вміннями та навичками туристичної діяльності, формують активне професійне мислення, розвивають потребу у професійному самовдосконаленні, забезпечують високу працездатність.

Самостійність, активізація розумової діяльності, зусилля, що проявляються при цьому, сприяють позитивному ставленню до навчання, формують у здобувачів необхідні професійні якості, бажання вчитися. Саме такі форми, методи, засоби педагогічного впливу забезпечують зацікавленість здобувачів у самостійній навчальній діяльності.

1. Перевірка завдань, що виносяться на самостійне вивчення здобувачів здійснюється *під час виконання практичних занять*. Якість, кількість і терміни виконання враховуються при виставленні поточної оцінки за відповідний змістовий модуль.

2. Перевірка питань, що виносяться на самостійне вивчення студентів здійснюється *також під час читання стимулюючих, переконуючих, мотиваційних, розвиваючих, бінарних, лекцій-дискусій, проблемних лекцій, лекцій – конференцій*, які пов’язані із завданням

формування пізнавальної активності аудиторії, вимагають ведення лекційного викладу як процесу самостійного творчого пізнання.

3. Перевірка здійснюється під час тестового контролю і оцінюється відповідною кількістю балів.

4. Перевірка здійснюється під час заліку.

Питання самостійного характеру під час вивчення навчальної дисципліни «Організація туристичних подорожей» зумовлені необхідністю забезпечення оптимальних умов для інтелектуального розвитку особистості шляхом включення її в активну розумову діяльність.

Систематизація вивченого матеріалу перед заліком

Перелік питань для самостійного опрацювання

1. Принципи організації діяльності туристичних підприємств.
2. Турагентська і туроператорська діяльність, експедиційна діяльність, екскурсійна робота.
3. Інфраструктура туристичної індустрії як база обслуговування туристів, розміщення, харчування, екскурсійне обслуговування, транспортні, побутові, спортивно-оздоровчі та інші послуги.
4. Організація транспортних подорожей та перевезень.
5. Договірні відносини та партнерські зв'язки у туристичному бізнесі.
6. Програмне забезпечення організації туристичних подорожей.
7. Розробка і впровадження нових туристичних маршрутів.
8. Вибір географії подорожей туристичним підприємством.
9. Принципи туристичного районування.
10. Основні таксономічні одиниці: турцентр, туркомплекс, курорт.
11. Умови здійснення туристичних подорожей.
12. Правила поведінки на транспорті. Основні умови забезпечення безпеки на транспорті.
13. Правила поведінки туристів в разі надзвичайних ситуацій. Основні правила і обов'язки туристів.
14. Порядок відшкодування втрат в разі невиконання або неякісного виконання туристичного обслуговування.
15. Особливості розвитку спеціалізованого туризму. Спеціалізовані види туризму та особливості їх організації.
16. Організація спортивно-оздоровчого, екологічного, круїзного, екстремального, екзотичного, комерційного, екологічного та інших видів спеціалізованого туризму. Особливості організації окремих видів туризму.
17. Організація туристичного обслуговування, його контроль та розрахунки.
18. Туристичне обслуговування місцевого населення, узбережне обслуговування, інклюзійні тури, таймшер.
19. Процеси організації, обліку та контролю туристичного обслуговування.
20. Види та форми розрахунків за туробслуговування.
21. Взаємозалік та бартерні відносини в туризмі.
22. Виробничо-технічний потенціал підприємства сфери послуг.
23. Ресурсне забезпечення, виробнича база підприємств сфери туризму. Персонал підприємства.
24. Організація послуг розміщення.
25. Організація обслуговування в закладах харчування.
26. Сутність та економічне значення ресторанного господарства.
27. Організація харчування туристів.
28. Загальні правила для внутрішнього і в'їзного туризму.
29. Стратегія економічного розвитку суб'єктів туристичної індустрії.
30. Бізнес-планування в сфері туризму.

Види (форми) індивідуальних науково-дослідних (ІНДЗ)

Кожному здобувачу необхідно виконати індивідуально-дослідне завдання.

1. Дотримуючись алгоритму проектування туристичних подорожей, розробити регіональний маршрут туристичної подорожі.
2. Оформити презентацію туристичної подорожі.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти

Політика щодо відвідування занять.

Відвідування занять є обов'язковим. Здобувачі зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів робіт передбачених ОК. У разі відсутності через хворобу надати відповідну довідку. Пропущені заняття відпрацьовувати під час консультацій. Здобувач повинен старанно виконувати завдання, брати активну участь у навчальному процесі. Перескладання (дострокове складання) курсу відбувається з дозволу деканату за наявності поважних причин.

Політика щодо академічної доброчесності. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату. Списування під час контрольних робіт та заліку заборонені.

Вимоги до академічної доброчесності визначаються «Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників ВНУ ім. Лесі Українки», що розміщується на сайті університету за посиланням: <https://ra.eenu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/Polozhennya-Antyplagiat.pdf>.

У конспектах самопідготовки до семінарських занять необхідно вказувати джерела отримання інформації.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Семінарські та практичні роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (60% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності).

Неформальна освіта при викладанні дисципліни

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здійснюється відповідно до «Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі

Українки» (https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/1_%D0%92%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D1%80%D0%B5%D0%B7%D1%83%D0%BB_%D1%82%D0%B0%D1%82i%D0%B2_%D0%92%D0%9D%D0%A3_i%D0%BC_%D0%9B.%D0%A3.2_%D1%80%D0%B5%D0%B4.pdf)

Сертифікати участі у майстер-класах (семінарах, курсах тощо) на тематику, яка відповідає темам курсу, є достатньою підставою для зарахування відповідних тем.

V. Підсумковий контроль

Формою підсумкового контролю є залік.

Рейтинг здобувача освітньо-професійної програми «Готельно-ресторанна справа» з навчальної роботи визначається відповідно до «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки»

(https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/07/Polozh_pro_otzin_%D0%A0%D0%B5%D0%B4_%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%9C%D0%95%D0%94.pdf).

Рейтингову кількість балів здобувача освіти формують бали, отримані за контрольні заходи змістових модулів, які проводяться у формі комп'ютерного тестування (максимум – 14 балів за кожен змістовий модуль, всього 42 балів), виконання завдань практичних робіт

тем змістових модулів (максимум – 50 балів) та виконання ІНДЗ (максимум – 8 балів).

До контрольного заходу у вигляді комп'ютерного тестування допускаються здобувачі освіти, які опрацювали весь обсяг теоретичного матеріалу, в тому числі і матеріал самостійно, та частково виконали практичні роботи із даного змістового модуля. Завдання комп'ютерного опитування обов'язково включають матеріал, який передбачено до самостійного опрацювання. Тестове завдання кожного контрольного заходу складається з 14 питань. За кожен правильну відповідь здобувач отримує 1 бал.

Залік – це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу з певного компонента (дисципліни) на підставі результатів виконання всіх видів запланованої навчальної роботи протягом семестру: аудиторної роботи під час лекційних, практичних (семінарських, індивідуальних), лабораторних занять (тощо), самостійної роботи, виконання ІНДЗ, контрольних робіт тощо.

Залік викладач виставляє за результатами поточної роботи за умови, що здобувач освіти виконав ті види навчальної роботи, які визначено силабусом ОК.

У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми.

У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів).

У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час **ліквідації академічної заборгованості**. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості, як правило, 100 балів.

На залік виносяться типові та комплексні завдання, ситуації, що потребують творчої відповіді та уміння синтезувати отриманні знання і застосовувати їх під час розв'язання ситуативних завдань.

На залік з освітнього компонента «Організація туристичних подорожей» виносяться комплексне завдання, яке складається з теоретичних питань та ситуативного завдання. Максимальна кількість балів – 100 балів.

**Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів,
де формою контролю є залік**

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси
Основна

1. Абрамов В. В. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Організація туризму» («Організація туристських подорожей»). – Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2016. – 123 с.

2. Аппельт Г. В. Види туризму у контексті сучасних тенденцій розвитку туризму / Г. В. Аппельт // Економічний простір. – 2020. – № 157. – С. 7-12.
3. Гуда А., Пацюк В. Аналіз напрямів використання кемпінгів у туристичній діяльності // Матеріалах VII міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 70-річчю утворення Льотної академії «Теоретичні і прикладні напрямки розвитку туризму та рекреації в регіонах України» (Кропивницький, 1-2 квітня 2021 р.). С. 91-97.
4. Матвієнко А. Т., Цись В. Г. Технологія та організація туристичної діяльності: Навч. посібник. – К.: Кондор, 2015. – 120 с.
5. Пацюк В.С., Казаков В.Л. Досвід організації подорожей Україною у форматі кемпінгових турів // Туризм у XXI столітті: виклики та реагування [Матеріали міжнародної науково-практичної конференції]. К., 2020. С.103-106.
6. Про транспорт: Закон України від 10 листопада 1994 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – №51.
7. Про туризм: Закон України від 15 вересня 1995 р. // Урядовий кур'єр. – 1995. – 16 листопада.
8. Про порядок надання послуг з тимчасового розміщення (проживання): Постанова Кабінету Міністрів України від 15 березня 2006 р. // Офіційний вісник України. – 2006. – № 11.
9. Положення про порядок видачі дозволів на право здійснення туристичного супроводу фахівцями туристичного супроводу: Наказ Державної туристичної адміністрації України від 24 вересня 2004 р. // Офіційний вісник України. – 2004. – № 42.
10. Правила перевезення пасажирів, багажу, вантажобагажу та пошти залізничним транспортом України: Наказ Міністерства транспорту та зв'язку України від 27 грудня 2006 р. // Офіційний вісник України. – 2007. – № 26.
11. Правила повітряних перевезень пасажирів і багажу: Наказ міністерства транспорту і зв'язку України від 23 квітня 2010 р. // Офіційний вісник України. – 2010. – № 63.
12. Стрижак О. О., Алдошина М. В. Проектування бізнес-процесів туристичного підприємства // Бізнес-Інформ. – 2019. – №3. – С. 170-175.

Додаткова

1. Брич В. Я. Організація туризму: підруч. / В. Я. Брич. – Тернопіль : ТНЕУ, 2017. – 448 с.
2. Галасюк С. С. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності : навч. посіб. / С. С. Галасюк, С. Г. Нездоймінов. – Київ : Центр учб. л-ри, 2016. – 178 с.
3. Лисюк Т. В., Терещук О.С., Дмитрук О.О. Екскурсійне обслуговування у структурі туристичного продукту. *Причорноморські економічні студії*: науковий журнал. – 2018. – Вип.28 (Част.1) – С. 175-179
4. Лисюк Т.В., Павловська Т.С., Карпюк З.К. Екскурсознавство і музеєзнавство : навчальний посібник. Луцьк : Вежа-Друк, 2021. 204 с.
5. Лисюк Т.В., Терещук О.С., Демчук О.А. Екскурсійна діяльність у Волинській області в умовах пандемії. *Таврійський науковий вісник*. Серія: Економіка: Науковий журнал. Вип.7. Херсон : Видавничий дім «Гельвестика», 2021. С.73-81. DOI: <https://doi.org/10.32851/2708-0366/2021.7.9>
6. Лисюк Т.В., Терещук О.С., Білецький Ю.В. Перспективи розвитку екскурсійної діяльності у зв'язку із посиленням інтеграційних процесів на українсько-польському прикордонні. *Економіка та суспільство*. 2022. №41.
7. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-41-1>
8. Лисюк Т.В., Терещук О.С., Білецький Ю.В. Організація туристичних подорожей на ринку туристичної індустрії в умовах COVID-пандемії. *Економіка та суспільство*. 2021. № 28. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-28-27>

9. Організування туристичної діяльності : навч. посіб. / О. Є. Кузьмін, А. В. Дубоделова, І. Я. Кулиняк, Х. Ю. Малкуш. – Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2015. – 352 с.
10. Тараненко О. О. Організація туризму (Організація туристичних подорожей) : навч. завдання та метод. реком. для практ. занять і самост. роботи студентів спец. 242 «Туризм» ступеня бакалавра ПУЕТ / О. О. Тараненко. – Полтава : ПУЕТ, 2017. – 85 с.
11. Stryzhak O. Assessment of the relationship between the tourism sector development and other sectors of economy // Economics of Development (Економіка розвитку). – 2019. – Vol. 2. – 10-18 pp.

Інтернет-ресурси

1. Путівник по Україні від IgotoWorld. URL: http://ua.igotoworld.com/ua/poi_object/67884_nadsluchanskiy-regionalnyylandshaftnyy-park.htm.
2. Інформаційний розділ Всесвітньої Туристської Організації // www.world-tourism.org.
3. Офіційний сайт Державного комітету статистики України Державної служби туризму і курортів. – Режим доступу : www.ukrstat.gov.ua.
4. Положення про Державне агентство України з туризму та курортів // Затверджено Указом Президента України. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.mtu.gov.ua>
5. Електронний курс: <https://moodle.vnu.edu.ua/course/view.php?id=1802>